

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

К О Д Е К С
ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ НА
УНИВЕРЗИТЕТУ У ПРИШТИНИ

Косовска Митровица, 2008. године

На основу члана 64. став 1. тачка 18. Статута Универзитета а у складу са чланом 55. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр.76/05), Сенат Универзитета у Приштини-Косовској Митровици, на седници одржаној 11.07.2008. године, донео је

КОДЕКС ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ НА УНИВЕРЗИТЕТУ У ПРИШТИНИ КОСОВСКА МИТРОВИЦА

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Кодекс професионалне етике на Универзитету у Приштини, са привременим седиштем у Косовској Митровици, (у даљем тексту: Етички кодекс) прописује скуп правила о дужностима и правима чланова академске заједнице, односно етичких начела којих се у раду и начину живота морају придржавати сви наставници, сарадници и истраживачи (у даљем тексту: наставници) у свом професионалном и јавном деловању.

Етички кодекс, доноси се у циљу очувања достојанства професије и развијања и унапређивања моралних вредности академске заједнице као и ради заштите вредности знања и уважавања и подизања свести о одговорности универзитетских наставника и свих чланова академске заједнице.

Члан 2.

Основни постулати и начела Етичког кодекса, која су полазиште сваког рада и деловања на Универзитету јесу:

- једнакост свих грађана пред законом;
- забрана дискриминације;
- неприкосновеност људског живота и достојанства;
- аутономија Универзитета;
- слобода научног и уметничког стварања;
- развијање духа толеранције;
- слобода говора и истраживања;
- истинољубивост, односно откривање и одбрана истине;
- солидарност, односно међусобно уважавање, поштовање и помагање у раду;
- објективност и непристрасност у оцени туђег рада и резултата;
- право на информацију уз посебно поштовање приватности и поверљивости извора информација;
- обавеза да се не присвајају незаслужено туђи резултати и признања;
- обавеза сталног стручног и научног усавршавања.

Члан 3.

Високошколске јединице које су у саставу Универзитета могу својим општим актом допунити стандарде понашања, као и морално неприхватљива понашања, правилима специфичним за поједину високошколску јединицу на начин да они не могу бити у супротности с овим Етичким кодексом.

Члан 4.

Одлуке донете у поступку примене Етичког кодекса делују својим ауторитетом и могу бити основ за доношење одлуке у смислу Закона о високом образовању.

II. ОСНОВНИ ЕТИЧКИ КАНОНИ

1. Однос према професији

Члан 5.

У односу према професији чланови академске заједнице су слободни и одговорни да у свом раду траже и бране истину.

Чланови академске заједнице дужни су да остварују следеће стандарде:

- унапређују сопствена знања и властите компетенције у складу са највишим стандардима савремене науке и образовног процеса;
- правично користе усвојена знања, шире их и преносе;
- развијају и подстичу критичку мисао;
- промовишу академске слободе, аутономију Универзитета и интелектуалне и духовне слободе;
- негују самодисциплину;
- испољавају интелектуално поштење.

Професионална слобода не може бити оправдање за повреду основних права човека, права и достојанства других наставника, студената и грађана.

Тенутни интереси, материјални или морални, не смеју угрожавати и компромитовати слободу стварања, истраживачки и стваралачки дух.

2. Однос према студентима

Члан 6.

У односу према студентима наставници и сарадници подстичу слободан и одговоран прилаз учењу и исказивању стеченог знања.

Наставници и сарадници су дужни да афирмишу следеће стандарде:

- задовоље највише професионалне стандарде у настави;
- буду студентима интелектуални водичи и саветници као и да доприносе интелектуалном развоју студената унутар научне области у којој се настава обавља;
- успоставе са студентима однос међусобног уважавања и поверења;
- обезбеде објективан, поуздан и уједначен систем праћења рада и оцењивања знања студената;
- пружају једнаке могућности унапређења знања које свим студентима обезбеђује могућност за подједнак напредак;
- штите академске слободе и права студената.

Члан 7.

Морално неприхватљиво понашање јесте деловање супротно утврђеним стандардима као што су: искоришћавање, злоупотреба и дискриминисање студената, као и на други начин недолично понашање према њима, вређање њиховог достојанства, сваки облик атака на личност студента, а нарочито сексуално узнемиравање.

3. Однос према колегама

Члан 8.

У односу према колегама сви чланови академске заједнице дужни су да негују колегијалне односе који су засновани на међусобном уважавању, поштовању и разумевању, водећи рачуна о заједничким академским интересима.

Чланови академске заједнице дужни су да остварују следеће стандарде:

- размењују критике уз уважавање туђих мишљења;
- у професионалном вредновању колега поступају сходно принципима објективности, непристрасности, разборитости, коректности, дијалога и толеранције;
- поштују и бране стваралачку слободу сарадника;
- учествују у ваннаставним активностима и прихватају обавезе у органима академске институције.

Члан 9.

Морално неприхватљиво понашање јесте деловање супротно утврђеним стандардима, међу којима се посебно наглашава урушавање угледа члана академске заједнице поступцима који представљају наметање колегама услова за напредовања који нису у складу са позитивним прописима и добрим академским обичајима, а који резултирају стицањем материјалне или какве друге користи по учиниоца, односно, урушавање угледа члана академске заједнице злонамерним деловањем.

4. Однос према институцији

Члан 10.

У односу према институцији, сви чланови академске заједнице дужни су да чувају интегритет академске институције и да раде по свом најбољем знању, савесно, марљиво, културно и посвећено.

Чланови академске заједнице дужни су да се придржавају следећих стандарда:

- поштују устројства институције уз слободу да критикују и мењају њена правила;
- у случају ангажовања ван академске институције свој рад регулишу сходно прописима о сукобу интереса на Универзитету и ускладе га са интересима матичне институције;
- обезбеде континуитет наставног процеса у случају прекида и престанка рада;
- обезбеде равноправност свих учесника у свим поступцима који се односе на остварење стандарда из Етичког кодекса или су у вези с њима.

Члан 11.

Морално неприхватљиво понашање јесте свако непоштовање утврђених стандарда, којима се угрожава или компромитује академска институција.

1. Однос према окружењу

Члан 12.

У односу према окружењу чланови академске заједнице учествују у друштвеном животу и своје ангажовање усклађују са обавезама у оквиру научне области за коју су бирани, обавезама према студентима, настави и интересима у академској институцији.

Чланови универзитетске академске заједнице дужни су да наведу када јавно наступају у име Универзитета.

Чланови универзитетске академске заједнице дужни су да се боре против свих видова корупције у високом образовању и у том смислу обавезни да изграђују и следе механизме безбедног пријављивања и испитивања случајева корупције унутар Универзитета.

Члан 13.

Морално неприхватљиво понашање јесте свако непоштовање утврђених стандарда деловањем или пропуштањем да се делује, посебно наглашавајући обавезе свих чланова академске заједнице према студентима и настави, уз изричиту забрану злоупотребе академског ауторитета ради остваривања личних, породичних и политичких интереса.

III. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Овај Етички кодекс ступа на снагу осмог дана од дана доношења.

РЕКТОР

Проф. др Здравко Витошевић